SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Lausunto

17.05.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

K 10/2016 vp

Sisäministeriön poliisiosaston lausunto koskien hallituksen vuosikertomusta 2015 työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa koskevin osin

Hallituksen vuosikertomuksen 2015 liitteessä kolme esitetään valtioneuvoston toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta. Eduskunnan kannanotot ja lausumat työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa koskevin osin liittyvät sisäministeriöiden vastuiden osalta naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelman toimeenpanoon sekä eduskunnan kannanottoon kansallisen ihmiskaupparaportoijan kertomuksesta vuonna 2014.

Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma

Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelman vastuuministeriönä toimii sosiaali- ja terveysministeriö. Sisäministeriön hallinnonalalta poliisi on keskeisesti osallistunut ohjelman toimeenpanoon ja ministeriön sekä poliisitoimen vastuulla on ollut joitakin toimenpiteitä ohjelmasta.

Eduskunnan kannanotossa kiinnitetään huomiota pitkäjänteisen naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen edellyttämien määrärahojen turvaamiseen. Poliisitoiminnan osalta todetaan, että ohjelmaa on toimeenpantu osana päivittäistoimintaa ja toiminnan kehittämistä ilman varsinaista erillisrahoitusta.

Pitkäjänteisen työn osalta keskeisin poliisitoiminnan panos ohjelmassa on ollut osallistuminen moniammatillisten riskinarviointityöryhmien (MARAK) työhön. Mallin tavoitteena on lähisuhdeväkivallan korkean riskin uhrien tunnistaminen, vakavan väkivallan uusiutumisen ehkäiseminen ja parisuhdeväkivallan seurauksien vähentäminen. Toimintamalli on käytössä 32 alueella, mikä kattaa yli 90 kuntaa Suomessa. Ohjelman toimeenpanon aikana toimintamallin käyttö on laajentunut merkittävästi ja se jatkuu edelleen. Poliisitoiminnan osalta MARAKiin osallistuminen on kirjattu poliisilaitosten tulossopimuksiin ja poliisi osallistuu työhön kaikilla niillä paikkakunnilla, joissa toimintamalli on käytössä. MARAK-työhön osallistuminen on rahoitettu osana poliisin rikostorjunnan kokonaisrahoitusta. MARAK-työn rinnalla on kehitetty lähisuhdeväkivallan tekijöiden palveluunohjausta väkivallan vähentämiseen tähtääviin ohjelmiin. Toimintamalli on kehitetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toiminnan laajenemista on hidastanut tekijöille tarjottavien palvelujen saatavuuden vähäisyys ja alueellinen hajanaisuus. Poliisin aloitteesta tehtävä palveluunohjaus tehdään tutkintatoimenpiteiden, kuten epäillyn kuulustelun, ohessa eikä se edellytä merkittävää lisäpanostusta.

Poliisihallinnossa on ohjelman aikana lisäksi toteutettu erilaisia koulutuksia ohjelman tavoitteisiin liittyen. Tällaisia ovat esimerkiksi koulutus ulkomaalaislain mukaisesta mahdollisuus jatkaa lähisuhdeväkivallan uhrina olleen ulkomaalaisen perhesuhteiden

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Erottajankatu 2
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

(avioliitto) perusteella myönnettyä oleskelulupaa eron jälkeen sekä lapsiin kohdistuneiden rikosten tutkinnan erityiskoulutus.

Sisäministeriön hallinnonalan merkittävin kertaluonteinen toimenpide naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi on Poliisiammattikorkeakoulun toteuttama tutkimushanke (80 000 €) perheväkivaltaa sisältäneistä kotihälytystilanteista, jossa selvitetään mihin toimenpiteisiin tilanteissa on ryhdytty, mitä apua on tarjottu ja miten tapaukset etenevät rikosprosessissa. Tutkimushanke valmistuu keväällä 2016 ja sen perusteella tehdään mahdolliset tarvittavat muutokset poliisin toimintakäytäntöihin.

Ihmiskaupan vastainen toiminta

Ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaatiosta valtioneuvostossa vastaa sisäministeriö. Ihmiskauppakoordinaattoria koskeva lainsäädäntö on valmisteltu kannanoton mukaisesti ja koordinaattori on nimitetty virkaan 31.5.2017 päättyvään määräaikaan saakka. Koordinaattori johtaa valtioneuvoston yhteensovittamissihteeristöä, jossa valmistellaan ja seurataan ihmiskaupan vastaisia toimenpiteitä. Parhaillaan sihteeristössä valmistellaan kansallista ihmiskaupan vastaisen toiminnan toimenpideohjelmaa.

Ihmiskaupan uhrien auttamiseen osallistuvien kansalaisjärjestöjen rahoitus tulee pääosin Raha-automaattiyhdistykseltä ja sitä täydentää sisäministeriön hallinnoiman sisäisen turvallisuuden rahastosta myönnetyt määrärahat.

Poliisihallitus on uudistanut ohjeensa poliisilaitoksille ja valtakunnallisille yksiköille koskien ihmiskaupparikosten tunnistamista ja tutkintaa heinäkuussa 2015. Ohjeessa on kiinnitetty erityistä huomiota uhrin ohjaamiseen auttamisjärjestelmään ja muun avun piiriin, ja tämä on toteutunut hyvin.

Poliisitarkastaja Ari Evwaraye

Jakelu Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tiedoksi
Ministeri Orpo
Kansliapäällikkö Nerg
Erityisavustaja Kortelainen
Osastopäällikkö Aaltomaa
Johdon sihteerit Sademies, Vihervirta, Joensuu, Landström
oikeus@intermin.fi
poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö